

Stadsstyrelsen

Tid 27.04.2026 kl 17:00 -

Plats Stadsstyrelsens mötesrum

Ärenden som skall behandlas

Ärende	Rubrik	Sida
1	Mötets laglighet och beslutförhet	3
2	Protokolljusterare	4
3	Val av medlemmar i uppståndsämnden	5
4	Hansadagarna i Viljandi 5.-7.6.2026	6
5	Avsiktsförklaring mellan Borgå stad och Östra Nylands välfärdsområde om handelsförhandlingar om räddningsstationens byggnader samt ett tidsbegränsat hyresavtal för dessa	7
6	Principer för offentlig konst i Borgå	9
7	Utlåtande om utkastet till regeringens proposition om lagen om samhällsutveckling och vissa lagar som har samband med den	13
8	Verksamhetsplan för internrevision 2026-2027	15
9	Svar på fullmäktigemotion om badstranden i Maren	16
10	Uppföljning av tjänsteinnehavarbeslut	25
11	Aktuella ärenden	26

Delatagare

	Namn	Uppgift
Närvarande	Nylander Mikaela	ordförande
	Ijäs Seppo	vice ordförande
	Ryynänen Sami	2.vice ordförande
	Hjelt Nea	ledamot
	Holmström Johnny	ledamot
	Jokisaari Milla	ledamot
	Lund Bodil	ledamot
	Lybeck Robin	ledamot
	Perokorpi Jenna	ledamot
	Sigfrids Frida	ledamot
	Söderberg Johan	ledamot
	Uski Nina	ledamot
Valasti Matti	ledamot	
Övriga	Wiitakorpi Jorma	stadsfullmäktiges ordförande
	Blomqvist-Valtonen Elin	stadsfullmäktiges 1. vice ordförande
	Valtonen Mikko	stadsfullmäktiges 2. vice ordförande
	Pitkäniemi Jani	stadsdirektör
	von Schoultz Fredrick	biträdande stadsdirektör
	Gustafsson Sari	bildningsdirektör
	Kalliosaari Anu	personaldirektör
	Kontio Aino-Marja	kommunikationsdirektör
	Lenkkeri Roope	sekreterare
	Mollgren Dan	stadsutvecklingsdirektör
	Rainio Henrik	finansdirektör
	Silvast Mikko	lokalitetsdirektör
Dushi Xhynejda	ungdomsfullmäktiges representant	

Stadsstyrelsen

1

Mötets laglighet och beslutförhet

Stadsstyrelsen 27.04.2026

Mötet konstateras lagenligt sammankallat och beslutfört.

Stadsstyrelsen

**2
Protokolljusterare**

Stadsstyrelsen 27.04.2026

Stadsstyrelsen väljer Nea Hjelt och Johnny Holmström till protokolljusterare.

Stadsstyrelsen

3

Val av medlemmar i uppståndsämnden

Stadsstyrelsen 27.04.2026
787/09.01/2026

Beredning och tilläggsuppgifter:
förvaltningsdirektör Roope Lenkkeri, förnamn.efternamn@porvoo.fi

Gardesregemente/Nylands regionbyrå har bett Borgå stad utse stadens representanter i uppståndsämnden för värnpliktsuppstådet.

I Borgå stad tillsätts en uppståndsämnd till vilken staden utser två ordinarie medlemmar och två ersättare.

Uppståndsämnden medlemmar år 2025:

ordinarie	ersättare
Petra Backman	Karin Rejman
Jarmo Veijalainen	Miika Koistinen

Bilagor
Begäran
Tidsplan
kungörelser

Stadsdirektören
Stadsstyrelsen väljer medlemmarna och ersättarna i uppståndsämnden för år 2026.

Stadsstyrelsen

4

Hansadagarna i Viljandi 5.-7.6.2026

Stadsstyrelsen 27.04.2026
531/00.01.04/2026

Beredning och tilläggsuppgifter:
Biträdande stadsdirektör Fredrick von Scholutz
förnamn.efternamn@porvoo.fi

Hansadagarna arrangeras i Viljandi 7.-7.6.2026. Viljandi stad har inbjudit två representater från Borgå stad att delta i festligheterna.

Bilaga:
inbjudan från Viljandi

Stadsdirektören
Stadsstyrelsen beslutar om deltagandet.

Stadsstyrelsen

5

Avsiktsförklaring mellan Borgå stad och Östra Nylands välfärdsområde om handelsförhandlingar om räddningsstationens byggnader samt ett tidsbegränsat hyresavtal för dessa

Stadsstyrelsen 27.04.2026
2147/02.07.00/2025

Beredning och tilläggsuppgifter:
lokalitytdirektör Mikko Silvast, underhållschef Antti Kinnunen,
koncernjurist Tiina Fiskaali; fornamn.efternamn@porvoo.fi

Borgå stad och Östra Nylands välfärdsområde har som gemensamt mål att nå en överenskommelse om försäljningen av räddningsstationens byggnader från Borgå stad till välfärdsområdet. Parterna avser att ingå en avsiktsförklaring som anger ramarna för handelsförhandlingarna om objektet och åtgärder i anslutning till det. Avsiktsförklaring blir offentligt efter undertecknandet.

Borgå stad och Östra Nylands välfärdsområde ingår ett separat hyresavtal för räddningsstationens lokaler, som är i kraft retroaktivt från 1 januari 2026 och fram till dess tills parterna till följd av förhandlingar enligt avsiktsförklaringarna kommer överens om köp av byggnaderna genom ett separat köpebrev eller tills avsiktsförklaringen förfaller på grund av att köpet inte har ingåtts inom utsatt tid, då hyresavtalet för lokalerna upprättas mellan Kuninkaanportin tilat Oy och Östra Nylands välfärdsområde.

Avsiktsförklaringen utgör inte en rättsligt bindande skyldighet att sälja eller köpa byggnader, utan skapar i stället en ram för en konstruktiv dialog och samarbete för att nå det gemensamma målet enligt planerad tidsplan. Syftet är att parterna förbinder sig att enligt avsiktsförklaringen agera på ett sätt som beaktar båda parternas intressen.

Stadsdirektören
Stadsstyrelsen beslutar att Borgå stad undertecknar avsiktsförklaringen med Östra Nylands välfärdsområde om handelsförhandlingar om räddningsstationens byggnader.

Stadsstyrelsen beslutar dessutom att det tidsbegränsade hyresavtalet enligt bilaga ingås med välfärdsområdet. Avtalet gäller retroaktivt från och med den 1 januari 2026 och längst till och med den 31 december 2026.

Paragrafen justeras genast.

Stadsstyrelsen

Stadsutvecklingsnämnden
Stadsstyrelsen

§ 46

6 Principer för offentlig konst i Borgå

Stadsutvecklingsnämnden 03.03.2026 § 46
Livskraftsnämnden 03.03.2026 § 24
Nämnden för växande och lärande 24.03.2026 § 27
Stadsstyrelsen 27.04.2026
414/12.03.00/2026

Beredning och tilläggsuppgifter:
Minna Särelä, fritidsdirektör
Susann Hartman, chef för kulturtjänster
Jarkko Lyytinen, stadsplaneringschef
Pekka Mikkola, planlägningsarkitekt
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Offentlig konst har blivit allt populärare i Finland under 2000-talet. Samtidigt har städer och kommuner utvecklat nya verksamhetsmodeller som kombinerar konst och byggande utgående den så kallade procentprincipen. Procentprincipen innebär att en viss andel av byggbudgeten används för förvärv av konst eller konstnärlig planering. Konst som förvärvas genom procentprincipen kallas också procentkonst.

Offentlig konst är konst som placeras i ett offentligt uterum eller inomhus. Den kan vara permanent eller tillfällig och är vanligtvis tillgänglig för alla utan hinder. Offentlig konst är ofta platsspecifik. Den är noggrant utformad och implementerad för en specifik miljö och plats. Ett konstverk kan vara skulptur, ljuskonst, ljudkonst, målningar, installationer eller integreras i strukturer och ytor.

Implementeringen av offentlig konst förbättrar den gemensamma miljön på ett jämlikt sätt, ökar tillgängligheten till kultur och konst, främjar turismen, välbefinnandet hos stadens invånare och arbetsmöjligheterna för konstnärer. Konst kan också användas för att bygga upp och stärka identiteten hos en plats eller ett område. Enskilda verk kan lyfta fram områdets historia, kulturella rötter eller framtidsinriktade tankar.

Sedan 1960-talet har staten och framför allt större städer följt procentprincipen i sina egna byggprojekt i enlighet med nationella rekommendationer. Alla Finlands 23 största städer följer procentprincipen, även om graden och omfattningen av deras åtagande varierar. Enligt den senaste undersökningen har 79

Stadsutvecklingsnämnden
Stadsstyrelsen

§ 46

kommuner fattat ett politiskt beslut om procentprincipen. (Källa: Centret för konstfrämjande 2026).

Borgå har ännu inte följt rekommendationen om procentkonst i sina egna byggprojekt. Separata konstprogram har däremot utarbetats för två områden, där offentlig konst genomförs med finansiering från byggbolagen. Borgå första offentliga konstprogram utarbetades för Västra åstranden 2014, och hittills har ett tjugotal konstförvärv gjorts. Programmet uppdaterades 2022. Programmet lanserades för att stödja områdets högklassiga byggmål. Det andra konstprogrammet som ålägger byggbolagen i området att reservera medel för konst är konstprogrammet Borgå parkgata, som godkändes 2024. Positiva erfarenheter från dessa projekt uppmuntrar till att även integreras i stadens egna byggprojekt.

Borgå har tidigare inte haft några konsekventa och tydliga principer eller rutiner för sina förvärv av offentlig konst. Under 2000-talet har staden dock förvärvat konst för enskilda platser i stadskärnan och även placerat verk från sina samlingar i nybyggda fastigheter. Av denna anledning har vissa skolor i Borgå offentlig konst i sina utrymmen, medan andra inte har det.

Dokumentet, Principer för offentlig konst i Borgå, utgör ett ramverk för stadens egna konstprojekt och fastställer målen för konstanskaffningar. Dokumentet fungerar som vägledning för konstanskaffningar och definierar rutinerna och aktörerna som är involverade i anskaffningsprocessen. Riktlinjerna gäller fastigheter som byggs, förvaltas och ägs av staden, samt viktiga stadsrum som parker, torg och idrottsanläggningar.

Genom att följa principerna och processerna för offentlig konst i Borgå kommer konsten att i ett tillräckligt tidigt skede beaktas i både bygg- och stadsplaneringsprojekt. Dokumentet fungerar som en vägledning för tjänstemän som arbetar med offentlig konst.

Arbetsgruppen som utarbetat riktlinjerna föreslår att Borgå tillsätter en styrgrupp för offentlig konst och antar en modell, där konstupphandling hanteras av styrgruppen som en del av utarbetandet av en behovsutredning eller liknande dokument i alla projekt, som beräknas kosta mer än fem (5) miljoner euro, när det gäller bygg- eller renoveringsprojekt för verksamhet inom sektorn för Växande och lärande eller Livskraftssektorn. Förslag på konstförvärv kan också göras i samband med andra projekt, tillfälliga genomföranden och projekt som gäller stadsrum och infrastruktur. Styrgruppen kan också yttra sig om beaktandet av konst i mindre bygg- eller renoveringsprojekt. Styrgruppens rekommendation beaktas inom ramen för projektbudgeten som en del av beslutsprocessen för projektet.

Stadsutvecklingsnämnden
Stadsstyrelsen

§ 46

I permanenta bygg- och renoveringsprojekt som kostar mer än fem (5) miljoner euro, när projektet gäller sektorn för Växande och lärande eller Livskraftssektorn, är målet att avsätta 0,5–2 procent av den totala investeringen till konst, minimianslaget är 30 000 euro. Finansiering kan också erhållas från andra källor, bland annat som bidrag, donation eller via företagssamarbete.

Dokumentet om principerna för offentlig konst har utarbetats genom ett sektoröverskridande samarbete under år 2025. I beredningsgruppen ingick representanter från fritidstjänster, lokaltjänster, stadsutvecklingen samt sektorn för Växande och lärande. Dokumentet har utarbetats av stadens ramavtalspartner Frei Zimmer Oy, som är expert på inom området konst, arkitektur och den byggda miljön.

Utarbetandet av dokumentet om principerna för offentlig konst i Borgå är en åtgärd som också uppfyller målen i Borgås kulturprogram. Stadsstyrelsen godkände Borgås kulturprogram den 20 juni 2022, § 228. I avsnitt 2.2 i kulturprogrammet anges att konstprogram och procentprincipen för konst ska integreras i livsmiljön, och som särskild åtgärd nämns att procentprincipen ska beaktas i stadens egna byggprojekt som en del av behovsutredningen och projektplanen.

Stadsutvecklingsnämnden, Livskraftsnämnden samt Nämnden för växande och lärande har inom respektive ansvarsområde godkänt dokumentet Principer för Borgå stads offentliga konst vid sina sammanträden och tagit ställning till den procentandel och det eventuella minimibelopp som ska reserveras för konst samt till delaktigheten av konstnärer från Borgå och studerande inom konstbranschen. I dessa avseenden har följande ändringar, föreslagna av nämnderna, gjorts i det bifogade dokumentet Principer för offentlig konst:

- Sida 5: I permanenta bygg- och grundrenoveringsprojekt med en kostnad som överstiger fem (5) miljoner euro, då det gäller projekt som genomförs för tjänster inom verksamhetsområdet för växande och lärande eller livskraft, är målet att reservera 0,5–1 procent av investeringens totalbelopp för konst. Ett separat eurobaserat minimibelopp för konst har strukits ur texten som onödigt. Stadsfullmäktige fattar alltid det slutliga beslutet om investeringsprojekt, inklusive medel för konst.
- Sida 10: Vid genomförandet av konstanskaffningar strävar styrgruppen, i mån av möjlighet, efter att främja delaktighet och synlighet för konstnärer från Borgå samt studerande inom konstbranschen.

Stadsutvecklingsnämnden
Stadsstyrelsen

§ 46

Utöver verksamhetsområdena livskraft, stadsutveckling samt växande och lärande fastställer principdokumentet även lokalservice verksamhets roll och uppgifter som en del av konstanskaffningsprocessen. Behandlingen av ärendet i nämndernas sammanträden samt de beslut som nämnderna har fattat framgår av protokollen från nämndernas sammanträden.

Bilaga:
Principer för Borgå stads offentliga konst 2026

Stadsstyrelsen 27.04.2026
414/12.03.00/2026

Stadsdirektören
Stadsstyrelsen godkänner principerna för offentlig konst i Borgå, vilka ska tillämpas i fastigheter som staden bygger, förvaltar och äger samt i viktiga stadsrum från och med den x.x.2026.

Stadsdirektören tillsätter en styrgrupp för offentlig konst och antar en modell, där konstupphandling hanteras av styrgruppen som en del av utarbetandet av en behovsutredning eller liknande dokument i alla projekt, som beräknas kosta mer än fem (5) miljoner euro, när det gäller projekt för verksamhet inom sektorn för växande och lärande eller livskraftssektorn. Förslag på konstförvärv kan också göras i samband med andra projekt, tillfälliga genomföranden och projekt som gäller stadsrum och infrastruktur. Styrgruppen kan också yttra sig om beaktandet av konst i mindre bygg- eller renoveringsprojekt. Styrgruppens rekommendation beaktas inom ramen för projektbudgeten som en del av beslutsprocessen för projektet.

I permanenta bygg- och renoveringsprojekt som kostar mer än fem (5) miljoner euro, när projektet gäller sektorn för Växande och lärande eller Livskraftssektorn, är målet att avsätta 0,5–1 procent av den totala investeringen till konst.

Stadsstyrelsen

7

Utlåtande om utkastet till regeringens proposition om lagen om samhällsutveckling och vissa lagar som har samband med den

Stadsstyrelsen 27.04.2026

1064/03.00/2026

Beredning och tilläggsuppgifter:
Markanvändningsingenjör Leevi Valkeavirta,
markanvändningsexpert Mika Lehtonen, stadsgeodet Karin Kolis,
ttomtchef Pekka Söyriälä, fornamn.efternamn(at)borga.fi

Miljöministeriet begär utlåtande om utkastet till regeringens proposition om lagen om samhällsutveckling och vissa lagar som har samband med den. Utlåtandet ombeds lämnas senast den 4.5.2026 via ministeriets registratortjänst.

Syftet med beredningen av lagen om samhällsutveckling är att reformera bestämmelserna om kommunernas markpolitik, ersättning för kostnader som samhällsbyggandet orsakar kommunen, utvecklingsområden, tomtindelning samt överlåtelse och inlösen av mark i anslutning till markanvändningen och ersättningar som hänförs till genomförandet av planen.

Ur stadens perspektiv innehåller regeringens proposition många bestämmelser som upprätthåller och preciserar nuvarande markpolitiska verktyg, men också bestämmelseförslag som i praktiken klart ökar de skyldigheter och utredningsbehov som riktas till kommunerna. Särskilt formkraven och den tidsbundna skyldigheten att se över det markpolitiska programmet, regleringen kring markanvändningsavtal och utvecklingsersättning, beaktandet av kostnader samt förfaranden som gäller överföring av äganderätt och besittning av gatuområden är ägnade att öka arbetsmängden, kostnaderna och längden på processerna samt att försämra möjligheterna att på ett smidigt sätt främja markanvändningen med beaktande av de lokala förhållandena. Samtidigt ökar risken för förseningar i genomförandet av markanvändningen och i tomtproduktionen.

Begäran om utlåtande och tillhörande material finns i ministeriets utlåtandetjänst. Stadens utlåtande har redigerats så att svaren följer frågorna som presenteras i utlåtandetjänsten.

Bilaga: Utlåtande från Borgå stad
RP-utkast-lag-om-samhällsutveckling

Stadsdirektören

Stadsstyrelsen

Stadsstyrelsen beslutar att lämna det bifogade utlåtandet om utkastet till regeringens proposition om lagen om samhällsutveckling och vissa lagar som har samband med den.

Paragrafen justeras genast.

Stadsstyrelsen

8

Verksamhetsplan för internrevision 2026-2027

Stadsstyrelsen 27.04.2026

1073/00.03.01/2026

Beredning och tilläggsuppgifter:

controller Magnus Wikström, fornamn.efternamn@porvoo.fi

För att stödja ledningen och styrningen av staden och stadskoncernen genomförs internrevision som en oberoende gransknings- och försäkringsfunktion. Syftet med internrevisionen är att förse ledningen och beslutsfattandet med objektiva bedömningar av verksamhetens ändamålsenlighet och effektivitet samt av hur väl riskhantering och styrningsprocesser fungerar.

Internrevisionen genomförs genom revisionsuppdrag som är riskbaserade och riktade mot utvalda processer och verksamheter. Syftet med granskningarna är att identifiera utvecklingsområden samt stödja lednings- och förvaltningsprocessernas funktion.

Internrevisionens ansvar och befogenheter fastställs i Borgå stads förvaltningsstadga samt i andra styrande dokument. Revisionsverksamheten baseras på en verksamhetsplan som innehåller revisionsuppdragen för planperioden. Granskningarna genomförs i huvudsak av stadens egen personal, medan en del uppdrag upphandlas som köpta tjänster.

Den bifogade verksamhetsplanen för internrevisionen för åren 2026–2027 uppdateras vid behov, och granskningsområden kan ändras i takt med förändringar i verksamhetsmiljön. Den exakta avgränsningen, de centrala frågorna och innehållet i varje granskning fastställs separat i planeringsfasen för respektive uppdrag.

Bilagor
verksamhetsplan

Stadsdirektören
Stadsstyrelsen beslutar anteckna verksamhetsplanen för internrevision 2026 - 2027 för kännedom

Stadsstyrelsen

9

Svar på fullmäktigemotion om badstranden i Maren

Stadsstyrelsen 27.04.2026

938/12.04.01.00/2023

Beredning och tilläggsuppgifter:
Stadsutvecklingschef Dan Mollgren, planläggare Anne Rihtniemi-Rauh, miljövårdschef Jesse Mether, miljöforskningschef Carita Forsberg-Heikkilä, hälsoskyddsplanerare Paula Hänninen, samhällsplaneringschef Enni Flykt, planeringschef Elina Leppänen, kultus- och fritidsdirektör Anders Lindholm-Ahlefelt, tf. chef för idrottstjänster Piritta Forsell, idrottsplatsmästare Pasi Liitiäinen, fornamn.efternamn@borga.fi

Stadsfullmäktigeledamot Mika Varpio gjorde 3.4.2023 en motion om badstranden i Maren. Motionen har undertecknats av också åtta andra stadsfullmäktigeledamöter; Outi Iankia, Riitta Ahola, Seppo Ijäs, Eeva Puromies, Tuuli Hirvilampi, Sirpa Hanska, Emilia Mattsson Nortamo och Pasi Siltakorpi.

I motionen framförs följande motiveringar:
Borgå saknar i närheten av stadens centrum en allmän badstrand, som skulle betjäna lokalbefolkningen samt turister som anländer till Borgå med kollektivtrafik.

Turismen är en av de viktigaste näringsgrenarna i Borgå. Enligt en reseenkät som utfördes under sommaren 2016 spenderade dagsturister cirka 61 euro emedan övernattande turister spenderade cirka 246 euro under sin resa – skillnaden är över 300 %. Borgå besöks av cirka en miljon turister årligen, majoriteten under sommaren. Resenärerna borde ges orsaker att stanna i Borgå. Då skulle de också spendera mera pengar i staden. En simstrand nära centrumet skulle vara ett utmärkt och jämförelsevis billigt sätt att främja turism.

Outi Lanka gjorde en motsvarande fullmäktigemotion år 2015. I sitt svar ansåg idrottsväsendet att Marens område är avlägset och att badplatsen i Kokon är tillräckligt nära. Platsens närhet beror naturligtvis på startpunkten. Om man observerar stadskärnan och området som har mest människovimmel på sommaren, det vill säga Gamla stan i Borgå, så kan man konstatera att Maren ligger betydligtvis mer centralt än Kokon. Avståndet från salutorget till badplatsen i Kokon är cirka 2 km och avståndet till Maren 1 km. De

Stadsstyrelsen

flesta turistbussar parkerar i Kanonparken och därifrån är gångavståndet till Maren under 500 meter emedan avståndet till Kokon är 2 km. Maren är alltså betydligt åtkomligare än Kokon, för att inte tala om miljöns trivsamt för fotgängare. En väldigt stor mängd människor rör sig i Gamla stan i Borgå under juni-augusti, vilken är den allmänna bästperioden för simstränder, varvid Maren som ligger på några hundra meters avstånd skulle få lönsamma stödtjänster för badstranden, såsom en kiosk.

Återinföringen av en badstrand vid Marens strand stöder också stadsstrategin Drömmarnas Borgå, som har som ett mål att vara en stad som är vänlig för barnfamiljer, och främjar barns, ungas och familjers välmående på många olika sätt.

Idéen om en badstrand vid Maren har motsatts genom att vädja till att ån är smutsig (avloppsvatten från Lahtis). När det kommer till åns vattenkvalitet har situationen trots allt förbättrats betydande under det sista årtiondet. Enligt preliminära uppgifter är områdets jordmån sandjord, vilket stöder anläggningen av en badstrand. Strömningen i ån vid Maren är inte heller ett hinder för anläggningen av en badstrand. Det har redan tidigare funnits en badstrand vid Maren (<https://www.porvoonmuseo.fi/maarin-uimaranta/>) och dessutom har områdets detaljplan en reservering för en badstrand, så ramen för att anlägga den finns redan.

Marens område utgör en del av nationalstadsparken i Borgå och områdets historiska tradition stöder idén om en badstrand. En badstrand som ligger i hjärtat av staden ökar områdets dragningskraft och invånarnas trivsel.

I planen för skötsel och användning av nationalstadsparken i Borgå, som godkändes 2019, konstateras: "Åstranden vid Marens udde är rekreativt område. Lämpliga aktiviteter där är vistelse och mindre spel, badstrand, landstigning med kanot och småbåtshamn. Badstranden eller badplatsen kan återställas på området som anges i detaljplanen. Som stöd för badplatsen och rekreativ användning kan man bygga en servicebyggnad med avloppssystem på den tidigare badinrättningens ställe."

I översynen över delområdet Borgbacken och Maren konstateras dessutom:

"I och med att åns vattenkvalitet har förbättrats har tanken om att återrätta en badstrand vid åstranden återväckt. Marens udde är den säkraste bland stadskärnans stränder eftersom den har knappt någon vattentrafik. Det finns detaljplanmässiga förutsättningar för att återupprätta badstranden och åstranden har inga särskilda Natura 2000-områdets naturvärden.

Ett citat ur Minna Laines utmärkta insändare (UM 23.3.2023):

”En vacker badstrand med en historisk gammal stad som bakgrund skulle vara ett unikt turistmål i Finland. Det skulle lyfta Borgå till en ny nivå i fantasibilder om sommarstäder och skulle ge Borgå mycket förtjänad synlighet i medier. Badstranden skulle förlänga inhemska dagsturisters besök, öka besöksfrekvensen samt Borgå inkomster. Utan att tala om hur mycket glädje vi borgåbor fick av återupplivandet av den legendariska badstranden.”

Jag föreslår att Borgå stad återställer den allmänna badstranden i Maren.

Svar på motionen:

I fullmäktigemotionen föreslås det att Borgå stad återställer den allmänna badstranden i Maren.

Vid Maren har det tidigare funnits en populär och livlig badstrand som har betjänat alla invånare i Borgå centrum. Eftersom vattenkvaliteten i Borgå å hade försämrats ledde detta cirka 50 år sedan till att man inte längre ansåg det vara möjligt att simma i ån. Hygieniseringen av avloppsvatten från Lahtis har förbättrat vattenkvaliteten i Borgå å så att den inte längre är ett hinder för att simma i ån under sommarmånaderna.

Andra olägenheter för vattenkvaliteten, såsom utsläpp från glesbebyggelse utan avlopp och boskapsfarmer finns fortfarande både i Borgå och på åns andra avrinningsområden. I bräddningssituationer vid avloppspumpstationen försämras badvattenkvaliteten i närheten av utloppsplatsen.

En badstrand i Maren föreslogs som fullmäktigemotion senast år 2016.

Outi Lanka föreslog Temaåret för Borgå å och nationalstadsparken till ära att det skulle vid Maren anläggas en plats för rekreation där man kunde simma och njuta av åstranden. Då konstaterade hälsoskyddet att det är fråga om en badplats där vattenkvaliteten ska uppföljas. Borgå vatten konstaterade att det är tekniskt sett möjligt att ansluta en allmän toalett till områdets pumpstation. Kommuntekniken konstaterade att kostnaderna för skötseln av området skulle vara större än för dess byggande. Stadsplaneringen konstaterade att områdets detaljplan har en badstrand, så det finns planmässiga förutsättningar för genomförandet. Idrottsväsendet understödde inte anläggningen av en ny badstrand i Maren och ifrågasätter möjligheten att i området få stödtjänster för badstranden,

Stadsstyrelsen

såsom en kiosk. Idrottsväsendet påpekade att badplatsen i Kokon ligger nära och att det inte finns resurser för att sköta den nya badstranden. Motionen om att anlägga en plats för rekreation vid Maren understöddes dock, förutsatt att vattenkvaliteten granskas. Miljövården konstaterade i efterhand att åns bottensediment kan innehålla skadliga ämnen.

Planen för skötsel och användning av nationalstadsparken i Borgå godkändes år 2019.

Enligt den kan badplatsen återställas vid åstranden i Maren på området som anges i detaljplanen. Som stöd för badplatsen och rekreativ användning kan man bygga en servicebyggnad med avloppssystem på den tidigare badinrättningens ställe. I byggandet ska man beakta översvämningens risk och alla grävarbeten måste förhandlas med Museiverket och Nylands NTM-central, som ska godkänna alla åtgärder. Verksamhet som förutsätter att fordon körs till närheten av platsen är inte lämplig för Marens udde eller Prästgårdsåkerns åstrand.

Bildningsnämnden i Borgå konstaterade 15.12.2022, § 174 följande om allmänna badstränder:

(Svar på fullmäktigemotion som handlade om en allmän badstrand vid havet)

En allmän badplats är oftast en plats i naturtillstånd som lämpar sig för bad. Allmänna badplatser har endast anspråkslös eller ingen utrustning. Rätten att bada har sin grund i allemansrätten. Sådana badplatser finns i Borgå till exempel i Gammelbacka, i strandområdet vid Hammarsleden och i sandgropen i Kråkö. Dessa platser har inget underhåll och stranden eller vattnets kvalitet övervakas inte.

Om det på badplatsen finns utrustning för badstränder såsom omklädningshytt och/eller badbrygga eller om platsen märks ut som badstrand på kartor eller skyltar, är det en badstrand. En allmän badstrand är en strand som strandens upprätthållare erbjuder för allmänheten antingen gratis eller mot avgift. Enligt konsument säkerhetslagen definieras en badstrand på ett annat sätt än i hälsoskyddslagen och förordningarna som utfärdats med stöd av lagen. En allmän badstrand är en plats som lämpar sig för badande och är öppen för alla. Användningen av en allmän badstrand har inte begränsats på förhand och för stranden har utsetts en upprätthållare, till exempel ett offentligt samfund eller ett reseföretag. Den som ansvarar för en allmän strand svarar för strandens renlighet och säkerhet samt informerar strandens användare om vattenkvaliteten. På allmänna badstränder ska finnas

Stadsstyrelsen

en anslagstavla för information om badvattnets kvalitet. Den som ansvarar för en allmän strand ska göra en skriftlig anmälan till hälsoskyddet innan stranden tas i bruk. Vattenkvaliteten vid en allmän badstrand kontrolleras av miljöhälsovården med myndighetsprover. Vid små badstränder tas tre prover under badsäsongen. Begreppet EU-badstrand har att göra med badvattnets kvalitet, och kontrollen och bedömningen av det. Med EU-badstränder avses badstränder som besöks av många människor (t.ex. över 100 personer per dag). Vid EU-badstränder tas fyra prover per badsäsong.

Undervisningsministeriets handbok om badstränder (Uimarantaopas, Opetusministeriön liikuntapaikkajulkaisu 90) delar in badstränder i badstränder med minimiutrustning och välutrustade badstränder. På en badstrand med minimiutrustning finns en naturlig plats där man kan ta sig ner i vattnet och/eller en badbrygga, räddningsutrustning, en anslagstavla, nödvändiga skyltar samt ett sopkärl och en toalett. På en välutrustad badstrand ska dessutom finnas en likvärdig möjlighet för alla att använda badstranden som en idrottsplats avsedd för bad. På en välutrustad badstrand har man vid planeringen av verksamheten, byggnaderna och konstruktionerna på stranden beaktat personer med nedsatt rörlighet eller andra funktionsnedsättningar samt idrottsplatsbehov för barn i alla åldrar. Till en allmän badstrand ska man kunna komma med kollektivtrafik och bil så att bilen kan lämnas på promenadavstånd från stranden.

Idrottsväsendets utredning av kostnaderna för anläggandet av en allmän badstrand

Enligt nuvarande lagstiftning skulle kostnaderna för anläggandet av en badstrand (investering) som uppfyller minimikraven för en badstrand vara 120 000 € enligt en grov uppskattning. På en sådan strand skulle det vara möjligt att byta kläder. Dessutom skulle det skilt för män och kvinnor finnas toaletter anslutna till vattenlednings- och avlopps nätet. Enligt en grov uppskattning skulle kostnaderna för anläggandet av en välutrustad badstrand vara 662 000–712 000 €. Då skulle det på badstranden också finnas diverse tjänster som har att göra med stranden. Det är omöjligt att uppskatta kostnaderna för muddring eller grundläggning av byggnader före man vet deras exakta placering. Inte heller kostnader för byggande av körförbindelser och parkering eller för planering och projekthantering ingår i de ovan nämnda summorna. Om badstranden skulle användas året runt, så att där till exempel fanns möjlighet till vinterbad och bastu, skulle detta inverka på kostnaderna.

Förutom kostnaderna för anläggandet av stranden krävs också resurser för att upprätthålla badstranden. Städning bör göras sju dagar i veckan maj-september. Badövervakning ska ordnas sju

Stadsstyrelsen

dagar i veckan under badsäsongen (15.5–15.8) även om stranden endast skulle uppfylla minimikraven. I konsument säkerhetslagen och hälsoskyddslagen har fastställts de skyldigheter som upprätthållaren av en badstrand ska beakta. En uppskattning av de årliga driftskostnaderna är sammanlagt 59 000 €.

Miljövårdens och stadsinfrans utredning om industriella skadliga ämnen i Maren

Blomqvists båtvarv var verksam på Marens udde under 1900-talets mitt. På basis av en historisk utredning har man på området bland annat smält och gjutit bly och använt produkter som innehåller asbest, målfärg som kallas blymönja, bottenfärger (s.k. giftfärger) som innehåller organiska tennföreningar och lacker. Redan bly allena är en mycket otäck substans i jordmånen och man kan exponeras för det bland annat då jordmånen "dammar". Staden har inte kännedom om områdets jordmån har bytts ut någon gång i tiderna eller om man endast har fört dit ett nytt växtunderlag och anlagt gräsmattan. Utan en ordentlig jordmånsundersökning är det inte möjligt att grunda en badstrand på området och möjligen utsätta människor för skadliga ämnen. Man bör ta reda på jordmånens tillstånd och uppskatta riskerna för den planerade verksamheten.

Det har gjorts en utredning om förorenade marksubstanser i åsedimentet vid Maren. Enligt riskanalysen som ingick i utredningen (Ramboll 15.5.2023) är det säkert att använda Marens badstrand för åsedimentens del.

Föreningen vatten- och luftvård för Östra Nyland och Borgå å r.f:s rapport om vattnets kvalitet i Borgå å år 2022

Borgå å transporterade 37 ton fosfor, 720 ton kväve och 15 000 ton sediment till havet år 2022. Mängden var betydligt mindre än genomsnittsnivån. Kommunalt avloppsvatten stod i genomsnitt för cirka 7 % av fosforbelastningen och cirka 24 % av kvävebelastningen som Borgå å transporterade till havet år 2022. Under det torra året 2022 mättes mindre än vanligt diffus belastning från ån och halterna vattenkvalitetsvariabler som följd av erosion, såsom fosfor var relativt låga.

Samtidigt var halterna för kväveföreningar i vatten från huvudsakligen avloppsreningsverk relativt höga på grund av mindre effektiv försvagning av åns vattenföring som var svagare än vanligt. År 2022 observerades inte halter som överskrider miljökvalitetsnormerna bland de bekämpningsmedel som har bestämda miljökvalitetsnormer.

Stadsstyrelsen

Den hygieniska kvaliteten på vattnet i Borgå å var i början av året 2022, i januari-februari, dålig. I vinterförhållandena spreds mikroberna livskraftiga i övre loppets vatten från avloppsreningsverk ända till åns nedre lopp. Under sommarmånaderna i maj-september 2022 då UV-desinficeringen på Lahtis och Nastola avloppsreningsverken var i gång uppfyllde vattnets hygieniska kvalitet i Borgå åns nedre lopp kraven på "utmärkt" badvattenkvalitet i inlandet (baserar sig på 95. procentprodukten).

Marens rekreativområdes nuvarande användning

Maren används rikligt för rekreation om somrarna. Området kan nå mycket lätt längs strandleden med cykel eller till fots. Vid åstranden finns en liten naturlig sandstrand, som används som en badplats för hundar samt i liten utsträckning också till vadande och också simning. Det hygieniska tillståndet vid Marens strandzon lider av att det inte finns en toalett på området. En dränerad byggnad skulle minska på eutrofieringen som orsakas av rekreativbruk. Enligt Borgå vatten kunde exempelvis en kiosk/toalettbyggnad anslutas till vatten- och avloppsnätet nära den befintliga Marens pumpstation. I detaljplanen som är godkänd år 1962 har ingen byggrätt anvisats för allmännyttiga byggnader, såsom vattenverket, sportplanens byggnad eller badstrandens servicebyggnad, vilka fanns på området under tiden. Under den tiden anvisades endast användningsändamålet i detaljplanen. På basis av den gällande detaljplanen är det dock möjligt att bevilja bygglov för en toalettbyggnad. Man har inte utrett investeringskostnaderna för toaletten.

Trafikmässig tillgänglighet av Marens strand

Användningen av Marens strand som en badstrand begränsas av att området endast kan nå till fots eller med cykel. Marens bro, dess parkgångar och strandleden vid ån bär inte fordonstrafik. Om stranden grundas bör man förhindra biltrafik på parkgångarna med konstruktioner. Inte heller servicetrafik till en eventuell kiosk eller en annan servicebyggnad skulle komma nära byggnaden. Den närmaste möjliga vändplatsen för ett fordon är vid Marens bro på Flugutorget, på cirka 150 meters avstånd från området som är anvisat som badstrandsområde i detaljplanen. Gatunätet som leder dit är begränsat till endast invånarnas körtrafik till tomterna. Den närmaste allmänna parkeringsplatsen är Borgbackens parkeringsplats, som ligger på 400 meters avstånd. Parkeringsplatserna längs med Gamla Helsingforsvägen, på andra sidan ån, ligger på cirka 700 meters avstånd. Dessa gångavstånd uppfyller inte nutida krav på en badstrand.

Stadsstyrelsen

Som slutsats kan det sägas att det inte finns förutsättningar att återinföra en allmän badstrand i Maren eftersom det är omöjligt att ordna servicetrafik dit eller en parkeringsplats på gångavstånd. Om man vill grunda en allmän badstrand vid åstranden kunde dess placering undersökas med en detaljplan exempelvis vid Hattulaområdet strand.

Stadsutvecklingsdirektören
Stadsutvecklingsnämnden föreslår för stadsstyrelsen att det som sägs ovan ges som svar på fullmäktigemotionen

Behandlingen

Mika Varpio lämnade följande förslag om återremittering:
Jag föreslår att ärendet återremitteras för ny beredning med direktiv om att man så förmånligt och snabbt som möjligt gör Marens strand till en badplats, som uppfyller minimikraven. Omgivningen städas upp för så att rekreativ användning möjliggörs.

Stadsutvecklingsnämnden understödde förslaget enhälligt.

Beslut

Stadsutvecklingsnämnden beslutade

1

återremittera ärendet till beredningen

2

gav följande direktiv för den fortsatta beredningen: Marens strand görs så förmånligt och snabbt som möjligt till en badplats, som uppfyller minimikraven. Omgivningen städas upp för så att rekreativ användning möjliggörs.

Stadsstyrelsen

Bilagor
Fullmäktigemotion

Stadsutvecklingsdirektören

Stadsstyrelsen beslutar att ge ovanstående svar som sitt svar på Mika Varpios fullmäktigemotion "Badstrand i Maren" samt att delge stadsfullmäktige svaret för kännedom.

Stadsstyrelsen

10

Uppföljning av tjänsteinnehavarbeslut

Stadsstyrelsen 27.04.2026

Följande tjänsteinnehavare har sänt sina beslut:

Biträdande stadsdirektör 18.3.2026 § 15, 9.4.2026 [§ 24](#) och
13.4.2026 [§ 25](#)

Ordförande

Stadsstyrelsen antecknar besluten för kännedom samt meddelar tjänsteinnehavarna att den inte använder sin upptagningsrätt i enlighet med 92 § kommunallagen.

Stadsstyrelsen

11

Aktuella ärenden

Stadsstyrelsen 27.04.2026

Stadsdirektören

Stadsstyrelsen antecknar de aktuella ärendena för kännedom.